

From: Anton Jönsson <anton.jonsson@rektor.lu.se>
Sent on: den 27 augusti 2026 11:01:18
To: Registrator <Registrator@spelinspektionen.se>
CC: Anton Jönsson <anton.jonsson@rektor.lu.se>
Subject: 21Si540 - Lunds universitets yttrande över remiss av förslag till föreskrifter om spelansvar
Attachments: 10 Förslag till föreskrifter om spelansvar - Yttrande över remiss-signed.pdf (1.59 MB), Förslag till föreskrifter om spelansvar - Yttrande över remiss - tillgänglighetsanpassad.pdf (675.58 KB), J.docx (105.73 KB), Kappa.docx (106.92 KB), M.docx (111.88 KB)

Categories: Pernilla

Hej, bifogat finner ni Lunds universitets yttrande på denna remiss i Wordformat, digitalt signerat PDF-format, samt i tillgänglighetsanpassat PDF-format.

Vänliga hälsningar

Anton Jönsson

Administratör

Lunds universitet

Universitetsledningens stab

Box 117, 221 00 Lund

Besöksadress: Kungshuset, Kyrkogatan 8, 222 22 Lund

Telefon: +46 46222 70 93

Mobil: +46790 65 80 90

Hämtställe 45

anton.jonsson@rektor.lu.se

www.lu.se

När du skickar e-post till Lunds universitet behandlar vi dina personuppgifter i enlighet med gällande lagstiftning.

Mer om hur dina personuppgifter behandlas hittar du på Lunds universitets webbplats: www.lu.se/integritet

BESLUT

Diarienummer V 2026/2093

Datum 2026-08-27

Adressat
Spelinspektionen

Rector

Yttrande över remiss av förslag till föreskrifter om spelansvar

Ert diarienummer: 21Si540

Lunds universitet har fått möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss. Då betänkandet bedöms vara en expertremiss och expertisen finns inom flera verksamheter har universitetet valt att bifoga de yttranden som inkommit från fakulteterna i sin helhet.

Beslut

Beslut att avge de bilagda yttrandena från Medicinska fakulteten och Juridiska fakulteten har fattats av undertecknad rektor i närvaro av förvaltningschef Susanne Kristensson efter hörande av representant för Lunds universitets studentkårer och efter föredragning av administratör Anton Jönsson, Universitetsledningens stab.

Erik Renström

Dokumentet är signerat digitalt, se slutet av dokumentet.

Dekan

Remissvar från Medicinska fakulteten, Lunds universitet, på Spelinspektionens remitterade förslag till föreskrift om spelansvar

Medicinska fakulteten, Lunds universitet har beretts möjlighet att inkomma med remissvar på Spelinspektionens remitterade förslag till ny föreskrift om spelansvar på den svenska spelmarknaden (diarienummer 21Si540). Huvudförfattare till remissvaret nedan är Anders Håkansson, som är professor i beroendemedicin med särskild inriktning på spelberoende, vid Medicinska fakulteten. Anders Håkansson är därtill också överläkare och medicinskt ansvarig för Spelberoendemottagningen i Region Skåne, en klinisk verksamhet inom beroendesjukvården i Skåne där personer med problematiskt spel om pengar behandlas.

Vi vill inleda med att betona att vi ser mycket positivt på att betydelsen av spelansvar lyfts fram, och på att spelansvar genom förslaget till föreskrift också förtydligas. För en kliniskt och samhällsvetenskapligt förankrad forskningsmiljö, där vår spelberoendeforskning vid Lunds universitet bedrivs, är det mycket välkommet att förslaget lyfter fram spelbolags ansvar och skyldigheter att monitorera och intervenera när en kund uppvisar tecken på ett problematiskt spelandet. Grundintentionerna i förslaget är också i linje med flera forskningsstudier från vår forskargrupp där vi ser tydliga och betydelsefulla effekter av interventioner där ett spelbolag t ex arbetar med tydliga verktyg för gränssättning eller med metoder där spelbolaget aktivt kontakter spelaren med motiverande samtalsinterventioner syftande till att hjälpa individen att begränsa eller avsluta sitt spelande.

Bland annat gäller detta den forskning vi har gjort på effekterna av Svenska Spels omsorgssamtal (Håkansson m fl, 2024), och som är i linje med tidigare forskning på motsvarande metod hos Norsk Tipping (Jonsson m fl, 2020). Vi vill i det här sammanhanget betona att dessa studier visar att en sådan direktkontakt, där ett spelbolag via telefon genomför ett strukturerat samtal med personer som uppvisar tecken på spelproblem, har positiva effekter och utgör ett viktigt exempel på den typ av spelansvarsåtgärder som det här förslaget till föreskrift med fördel kan leda fram till.

Vi delar också Spelinspektionens oro för den acceleration av beroendemekanismer som det ökande nätbaserade spelandet innebär. Vi delar också Spelinspektionens grundläggande inställning om att frånvaron av spelansvar och konsumentskydd på den samtidigt närvarande illegala (olicensierade) spelmarknaden inte utgör grund för att ha låga krav på spelansvar och konsumentskydd på den legala (licensierade) marknaden. Vår bild är att det är både möjligt och önskvärt att kravställa och följa upp ett gott spelansvar på den lagliga marknaden och att samtidigt arbeta för att minska tillgängligheten till den olagliga marknaden.

Däremot identifierar vi ett flertal punkter där vi menar att förslaget till ny föreskrift bör revideras och förbättras, och som berörs vidare nedan.

Behov av skarpare formuleringar för ett stärkt skydd för unga spelare

Det är förvisso välkommet att förslaget betonar att ung ålder ska beaktas särskilt i spelbolagens spelansvarsarbete, men det behövs avsevärt tydligare och skarpare skrivningar om vad det förstärkta skyddet för unga spelarna ska innebära. I dag innehåller förslaget till föreskrift vagare skrivningar som att "hänsyn ska tas" och liknande formuleringar. Vi föreslår en betydande skärpning av krav och mätbarhet i fråga om hur ett spelbolag ska förväntas agera gentemot de yngsta spelarna, inklusive konkret vägledning kring vilka indikatorer som ska användas i bedömningen av ungas spelande och vilka åtgärder som ska vidtas.

Här vill vi också särskilt framhålla forskning som visar att gränssättning med lägre gränser för unga spelare är effektiv. Data från ett pågående avhandlingsarbete visar att ett aktivt arbete med låga gränser för unga spelare hos Svenska Spel är effektivt och reducerar spelandet hos unga kunder. Kliniska erfarenheter och pågående forskning i vår kontext ger stöd för att i föreskriften ställa betydligt tydligare krav på spelbolags spelansvarsarbete gentemot unga kunder än att detta bara utgör en faktor att väga in i bedömningen av en kunds spelande.

Krav på spelansvar bör beakta skillnader i beroenderisk mellan olika spelformer

En övergripande och viktig synpunkt är att förslaget i sin nuvarande form missar möjligheten att låta regelverket skilja sig mellan spelformer med avsevärt olika risk för beroende. Nätcasino dominerar kraftigt i populationer av vårdsökande patienter med spelberoende, medan långsammare spelformer, inte minst nummerspel och lotterier, spelar en mycket liten roll i den kliniska bilden hos patienter som söker vård för spelberoende. Detta intryck förblir tydligt över tid i de sammanhang där vi möter personer med spelberoende (Håkansson m fl, 2017; Miles m fl, 2023).

I det nuvarande förslaget adresseras onlinespel i grupp med hänvisning till 5-8 kap spellagen, och förslaget uppfattas som att det nätbaserade formatet i sig skulle föranleda ett starkare krav på spelansvar oberoende av vilken spelform det rör sig om. Det är förvisso korrekt att spel om pengar på nätet medför ökade risker jämfört med motsvarande speltyp i ett fysiskt format, men eftersom skillnaderna i beroendepotential är så stora mellan t ex nätcasino och långsammare eller mindre repetitiva spelformer, så är det olyckligt om inte inskräpningen av krav på spelansvar också beaktar spelformer, inte enbart huruvida spelandet sker online eller ej. Här menar vi att det finns skäl att överväga ett tydligare krav på spelansvar för framför allt nätcasino.

Behov av förstärkt tydlighet avseende bedömningen av spelmönster

I 2 kap 2 § framgår att bedömningen av en persons spelande ska ske genom en sammanvägning av en mängd olika faktorer. Att bedömningen vilar på flera olika variabler behöver i sig inte vara problematiskt, men de faktorer som ska sammanvägas är sedan inbördes av mycket olika karaktär och avser både mycket konkreta och mätbara variabler och sådana som är betydligt mer subjektiva. En tydlig förbättring kan vara att i högre grad eftersträva mätbarhet och tydligare definitioner av det som utgöra grund för bedömningen av spelbeteendet, så att de faktorer som bedöms också går att kvantifiera och följa upp. Även om det kan tänkas att sådana definitioner växer fram genom fortlöpande rättspraxis, så är det av avgörande betydelse att det finns en förutsägbarhet i tillämpningen och en tydlighet för de spelbolag som ska följa föreskrifterna.

Behov av förtydligande och skärpta skrivningar avseende psykisk hälsa

Vi ser också behov av att kommentera de skrivningar som finns i förslaget kring om spelaren uttrycker suicidtankar. Det är självklart behjärtansvärt att denna synnerligen allvarliga konsekvens av ett problematiskt spelande uppmärksammas även i detta sammanhang. För oss som representerar en medicinskt förankrad spelberoendeforskning och en klinisk forskningsmiljö, där vi har publicerat några av de första större artiklar som påvisar den ökade suicidrisken vid spelberoende, så ser vi alltid positivt på att frågan får uppmärksamhet.

Däremot finns det anledning att frågan om suicidtankar både formuleras på ett annat sätt och leder till ett starkare skydd. Bedömningen av suicidtankar är svår att göra och det saknas stöd i litteratur och i klinisk praxis för att just sex månader är en lämplig tidsperiod för att komma tillbaka till spel. Kraven på tillgänglighetsbegränsning skulle snarare behöva skärpas och förtydligas, hellre än att för just suicidtankar sätta upp en tidsgräns på just sex månader.

En person som har suicidtankar orsakade av spelberoende och överskuldssättning bör ju inte spela om pengar efter sex månader heller. En tidsgräns på sex månader riskerar att vara missledande och kan se ut som att det finns vetenskaplig rational för att därefter tillåta tillträde till spel igen, vilket det inte finns.

Detta ska inte uppfattas som att suicidtankar i sammanhanget inte är viktiga att beakta, men ska förstås som att formuleringarna kring psykisk ohälsa och suicidalitet snarare ska tolkas av spelbolag i en restriktiv och försiktig riktning där insatserna för att tillgänglighetsbegränsa spel snarare blir mer omfattande, och inte att de riskerar att avslutas efter en arbiträrt vald period på sex månader. Om Spelinspektionen önskar en ytterligare dialog kring hur vägledning kan utformas i fråga om psykisk hälsa och suicidtankar hos spelbolags kunder, så ser vår forskningsmiljö, där det finns omfattande erfarenhet av att möta personer med spelberoende och svåra psykiska besvär, positivt på en dialog kring detta.

På samma tema så saknar vi formuleringar om psykisk hälsa i den del av föreskriften som avser utbildning till spelbolagens personal. I 4 kap om utbildning framgår ingenting om utbildning kring psykisk hälsa eller suicid. Med tanke på att detta är variabler som tydligt adresseras i 2 kap såsom faktorer att beakta i bedömningen av en kunds spelbeteende, så torde det vara av stor betydelse att dessa ämnesområden också inkluderas i den föreslagna utbildningen, och att detta som beskrivet ovan snarare inskräpper en mer restriktiv hållning gentemot spelande hos kunder med tecken på psykisk ohälsa. Det är av stor betydelse att kunskapen om kopplingen mellan spelberoende och suicid också adresseras i den utbildningen.

Ökande forskningsstöd för gränssättning som betydelsefull spelansvarsåtgärd

I 9 kap anges att en licenshavare inte får ange förslag på insättnings- eller förlustgränser. Förslaget till föreskrift möjliggör alltså inte för spelbolaget att själv ge förslag på gränser.

Det förefaller vara så att förslaget utgår från att förslag på gränser från spelbolagets sida alltid skulle ha till syfte att öka kundens spelande och leda till ett försvagat konsumentskydd, snarare än motsatsen. Förslaget missar därmed chansen att ge möjlighet åt ett spelbolag som vill bedriva aktivt spelansvar att arbeta med aktiv gränssättning för att hjälpa kunder att reducera sitt spelande och förebygga spelproblem, något som det finns vetenskapligt stöd för (Marionneau m fl, 2025). Det är vår bedömning att utövandet av spelansvar tydligt kan förbättras genom ett strukturerat och ansvarstagande arbete med gränser som har till syfte att spelandet ska vara mindre omfattande (och inte motsatsen), som en del av ett strukturerat och medvetet spelansvarsarbete. Framför allt vill vi återigen framhålla betydelsen av att spelbolag kan sätta medvetet låga gränser i ett stärkt spelarskydd för unga kunder, något som vi för närvarande ser positiva effekter av i pågående forskning från vår forskargrupp.

Behov av förtydligande avseende rationalen bakom vald gräns för autoplay

Vi delar Spelinspektionens uppfattning om att s k autoplay medför högre beroenderisk. Emellertid ter det sig svårt att motivera varför just 60 omgångar utgör en rimlig gräns för vilken omfattning av autoplay som kan tillåtas. Förslaget till föreskrift i denna del skulle stärkas av ett tydligare resonemang kring valet av gräns för antalet tillåtna omgångar.

Maria Björkqvist
Dekan

Birgitta Larsson
Utredare

Referenser

- Håkansson, A., Franklin, K., Dahlström, M., & Lyckberg, A. (2024). A motivational telephone intervention to risk gamblers by a state-owned gambling operator in Sweden. *Frontiers in Psychiatry*, 15, 1343733. doi: 10.3389/fpsy.2024.1343733.
- Håkansson, A., Mårdhed, E., & Zaar, M. (2017). Who seeks treatment when medicine opens the door to pathological gambling patients – psychiatric comorbidity and heavy predominance of online gambling. *Frontiers in Psychiatry* 8, 255. doi: 10.3389/fpsy.2017.00255.
- Jonsson, J., Hodgins, D.C., Munck, I., & Carlbring, P. (2020). Reaching out to big losers leads to sustained reductions in gambling over 1 year: a randomized controlled trial of brief motivational contact. *Addiction*, 115, 1522-31. doi: 10.1111/add.14982.
- Marionneau, V., Luoma, E. Turowski, T., & Hayer, T. (2025). Limit-setting in online gambling: a comparative policy review of European approaches. *Harm Reduction Journal*, 22, 15. doi: 10.1186/s12954-024-01150-3
- Miles, M., Rothschild, J., Åkesson, G., & Håkansson, A. (2023). Nationwide, multioperator self-exclusion and psychiatric comorbidity in patients with gambling disorder: a retrospective chart review study from a regional treatment unit. *Journal of Addiction*, 2023, 5532259. doi: 10.1155/2023/5532259.

JURIDISKA FAKULTETEN

YTTRANDE

Diarienummer V 2026/2093

Datum 2026-08-20

Adressat

Rector vid Lunds universitet

Juridiska fakultetsstyrelsen
Henrik Wenander, professor

Remiss: Förslag till föreskrift om Spelinspektionens föreskrifter och allmänna råd om spelansvar

21Si540

Juridiska fakultetsstyrelsen, som beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande. Yttrandet har utarbetats av professor Henrik Wenander.

Fakultetsstyrelsen har inget att invända mot förslaget.

Enligt delegation

Henrik Wenander

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign

Electronically signed by

Erik Renström

eduSign

Date and time of signature

2026-08-27 08:30 GMT

Authenticated by

Lunds universitet

BESLUT

Diarienummer V 2026/2093

Datum 2026-08-27

Adressat
Spelinspektionen

Rector

Yttrande över remiss av förslag till föreskrifter om spelansvar

Ert diarienummer: 21Si540

Lunds universitet har fått möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss. Då betänkandet bedöms vara en expertremiss och expertisen finns inom flera verksamheter har universitetet valt att bifoga de yttranden som inkommit från fakulteterna i sin helhet.

Beslut

Beslut att avge de bilagda yttrandena från Medicinska fakulteten och Juridiska fakulteten har fattats av undertecknad rektor i närvaro av förvaltningschef Susanne Kristensson efter hörande av representant för Lunds universitets studentkårer och efter föredragning av administratör Anton Jönsson, Universitetsledningens stab.

Erik Renström

Dokumentet är signerat digitalt, se slutet av dokumentet.

Dekan

Remissvar från Medicinska fakulteten, Lunds universitet, på Spelinspektionens remitterade förslag till föreskrift om spelansvar

Medicinska fakulteten, Lunds universitet har beretts möjlighet att inkomma med remissvar på Spelinspektionens remitterade förslag till ny föreskrift om spelansvar på den svenska spelmarknaden (diarienummer 21Si540). Huvudförfattare till remissvaret nedan är Anders Håkansson, som är professor i beroendemedicin med särskild inriktning på spelberoende, vid Medicinska fakulteten. Anders Håkansson är därtill också överläkare och medicinskt ansvarig för Spelberoendemottagningen i Region Skåne, en klinisk verksamhet inom beroendesjukvården i Skåne där personer med problematiskt spel om pengar behandlas.

Vi vill inleda med att betona att vi ser mycket positivt på att betydelsen av spelansvar lyfts fram, och på att spelansvar genom förslaget till föreskrift också förtydligas. För en kliniskt och samhällsvetenskapligt förankrad forskningsmiljö, där vår spelberoendeforskning vid Lunds universitet bedrivs, är det mycket välkommet att förslaget lyfter fram spelbolags ansvar och skyldigheter att monitorera och intervensera när en kund uppvisar tecken på ett problematiskt spelandet. Grundintentionerna i förslaget är också i linje med flera forskningsstudier från vår forskargrupp där vi ser tydliga och betydelsefulla effekter av interventioner där ett spelbolag t ex arbetar med tydliga verktyg för gränssättning eller med metoder där spelbolaget aktivt kontaktar spelaren med motiverande samtalsinterventioner syftande till att hjälpa individen att begränsa eller avsluta sitt spelande.

Bland annat gäller detta den forskning vi har gjort på effekterna av Svenska Spels omsorgssamtal (Håkansson m fl, 2024), och som är i linje med tidigare forskning på motsvarande metod hos Norsk Tipping (Jonsson m fl, 2020). Vi vill i det här sammanhanget betona att dessa studier visar att en sådan direktkontakt, där ett spelbolag via telefon genomför ett strukturerat samtal med personer som uppvisar tecken på spelproblem, har positiva effekter och utgör ett viktigt exempel på den typ av spelansvarsåtgärder som det här förslaget till föreskrift med fördel kan leda fram till.

Vi delar också Spelinspektionens oro för den acceleration av beroendemekanismer som det ökande nätbaserade spelandet innebär. Vi delar också Spelinspektionens grundläggande inställning om att frånvaron av spelansvar och konsumentskydd på den samtidigt närvarande illegala (olicensierade) spelmarknaden inte utgör grund för att ha låga krav på spelansvar och konsumentskydd på den legala (licensierade) marknaden. Vår bild är att det är både möjligt och önskvärt att kravställa och följa upp ett gott spelansvar på den lagliga marknaden och att samtidigt arbeta för att minska tillgängligheten till den olagliga marknaden.

Däremot identifierar vi ett flertal punkter där vi menar att förslaget till ny föreskrift bör revideras och förbättras, och som berörs vidare nedan.

Behov av skarpare formuleringar för ett stärkt skydd för unga spelare

Det är förvisso välkommet att förslaget betonar att ung ålder ska beaktas särskilt i spelbolagens spelansvarsarbete, men det behövs avsevärt tydligare och skarpare skrivningar om vad det förstärkta skyddet för unga spelarna ska innebära. I dag innehåller förslaget till föreskrift vagare skrivningar som att "hänsyn ska tas" och liknande formuleringar. Vi föreslår en betydande skärpning av krav och mätbarhet i fråga om hur ett spelbolag ska förväntas agera gentemot de yngsta spelarna, inklusive konkret vägledning kring vilka indikatorer som ska användas i bedömningen av ungas spelande och vilka åtgärder som ska vidtas.

Här vill vi också särskilt framhålla forskning som visar att gränssättning med lägre gränser för unga spelare är effektiv. Data från ett pågående avhandlingsarbete visar att ett aktivt arbete med låga gränser för unga spelare hos Svenska Spel är effektivt och reducerar spelandet hos unga kunder. Kliniska erfarenheter och pågående forskning i vår kontext ger stöd för att i föreskriften ställa betydligt tydligare krav på spelbolags spelansvarsarbete gentemot unga kunder än att detta bara utgör en faktor att väga in i bedömningen av en kunds spelande.

Krav på spelansvar bör beakta skillnader i beroenderisk mellan olika spelformer

En övergripande och viktig synpunkt är att förslaget i sin nuvarande form missar möjligheten att låta regelverket skilja sig mellan spelformer med avsevärt olika risk för beroende. Nätcasino dominerar kraftigt i populationer av vårdsökande patienter med spelberoende, medan långsammare spelformer, inte minst nummerspel och lotterier, spelar en mycket liten roll i den kliniska bilden hos patienter som söker vård för spelberoende. Detta intryck förblir tydligt över tid i de sammanhang där vi möter personer med spelberoende (Håkansson m fl, 2017; Miles m fl, 2023).

I det nuvarande förslaget adresseras onlinespel i grupp med hänvisning till 5-8 kap spellagen, och förslaget uppfattas som att det nätbaserade formatet i sig skulle föranleda ett starkare krav på spelansvar oberoende av vilken spelform det rör sig om. Det är förvisso korrekt att spel om pengar på nätet medför ökade risker jämfört med motsvarande speltyp i ett fysiskt format, men eftersom skillnaderna i beroendepotential är så stora mellan t ex nätcasino och långsammare eller mindre repetitiva spelformer, så är det olyckligt om inte inskräpningen av krav på spelansvar också beaktar spelformer, inte enbart huruvida spelandet sker online eller ej. Här menar vi att det finns skäl att överväga ett tydligare krav på spelansvar för framför allt nätcasino.

Behov av förstärkt tydlighet avseende bedömningen av spelmönster

I 2 kap 2 § framgår att bedömningen av en persons spelande ska ske genom en sammanvägning av en mängd olika faktorer. Att bedömningen vilar på flera olika variabler behöver i sig inte vara problematiskt, men de faktorer som ska sammanvägas är sedan inbördes av mycket olika karaktär och avser både mycket konkreta och mätbara variabler och sådana som är betydligt mer subjektiva. En tydlig förbättring kan vara att i högre grad eftersträva mätbarhet och tydligare definitioner av det som utgöra grund för bedömningen av spelbeteendet, så att de faktorer som bedöms också går att kvantifiera och följa upp. Även om det kan tänkas att sådana definitioner växer fram genom fortlöpande rättspraxis, så är det av avgörande betydelse att det finns en förutsägbarhet i tillämpningen och en tydlighet för de spelbolag som ska följa föreskrifterna.

Behov av förtydligande och skärpta skrivningar avseende psykisk hälsa

Vi ser också behov av att kommentera de skrivningar som finns i förslaget kring om spelaren uttrycker suicidtankar. Det är självklart behjärtansvärt att denna synnerligen allvarliga konsekvens av ett problematiskt spelande uppmärksammas även i detta sammanhang. För oss som representerar en medicinskt förankrad spelberoendeforskning och en klinisk forskningsmiljö, där vi har publicerat några av de första större artiklar som påvisar den ökade suicidrisken vid spelberoende, så ser vi alltid positivt på att frågan får uppmärksamhet.

Däremot finns det anledning att frågan om suicidtankar både formuleras på ett annat sätt och leder till ett starkare skydd.

Bedömningen av suicidtankar är svår att göra och det saknas stöd i litteratur och i klinisk praxis för att just sex månader är en lämplig tidsperiod för att komma tillbaka till spel. Kraven på tillgänglighetsbegränsning skulle snarare behöva skärpas och förtydligas, hellre än att för just suicidtankar sätta upp en tidsgräns på just sex månader.

En person som har suicidtankar orsakade av spelberoende och överskuldssättning bör ju inte spela om pengar efter sex månader heller. En tidsgräns på sex månader riskerar att vara missledande och kan se ut som att det finns vetenskaplig rational för att därefter tillåta tillträde till spel igen, vilket det inte finns.

Detta ska inte uppfattas som att suicidtankar i sammanhanget inte är viktiga att beakta, men ska förstås som att formuleringarna kring psykisk ohälsa och suicidalitet snarare ska tolkas av spelbolag i en restriktiv och försiktig riktning där insatserna för att tillgänglighetsbegränsa spel snarare blir mer omfattande, och inte att de riskerar att avslutas efter en arbiträrt vald period på sex månader. Om Spelinspektionen önskar en ytterligare dialog kring hur vägledning kan utformas i fråga om psykisk hälsa och suicidtankar hos spelbolags kunder, så ser vår forskningsmiljö, där det finns omfattande erfarenhet av att möta personer med spelberoende och svåra psykiska besvär, positivt på en dialog kring detta.

På samma tema så saknar vi formuleringar om psykisk hälsa i den del av föreskriften som avser utbildning till spelbolagens personal. I 4 kap om utbildning framgår ingenting om utbildning kring psykisk hälsa eller suicid. Med tanke på att detta är variabler som tydligt adresseras i 2 kap såsom faktorer att beakta i bedömningen av en kunds spelbeteende, så torde det vara av stor betydelse att dessa ämnesområden också inkluderas i den föreslagna utbildningen, och att detta som beskrivet ovan snarare inskräpper en mer restriktiv hållning gentemot spelande hos kunder med tecken på psykisk ohälsa. Det är av stor betydelse att kunskapen om kopplingen mellan spelberoende och suicid också adresseras i den utbildningen.

Ökande forskningsstöd för gränssättning som betydelsefull spelansvarsåtgärd

I 9 kap anges att en licenshavare inte får ange förslag på insättnings- eller förlustgränser. Förslaget till föreskrift möjliggör alltså inte för spelbolaget att själv ge förslag på gränser.

Det förefaller vara så att förslaget utgår från att förslag på gränser från spelbolagets sida alltid skulle ha till syfte att öka kundens spelande och leda till ett försvagat konsumentskydd, snarare än motsatsen. Förslaget missar därmed chansen att ge möjlighet åt ett spelbolag som vill bedriva aktivt spelansvar att arbeta med aktiv gränssättning för att hjälpa kunder att reducera sitt spelande och förebygga spelproblem, något som det finns vetenskapligt stöd för (Marionneau m fl, 2025). Det är vår bedömning att utövandet av spelansvar tydligt kan förbättras genom ett strukturerat och ansvarstagande arbete med gränser som har till syfte att spelandet ska vara mindre omfattande (och inte motsatsen), som en del av ett strukturerat och medvetet spelansvarsarbete. Framför allt vill vi återigen framhålla betydelsen av att spelbolag kan sätta medvetet låga gränser i ett stärkt spelarskydd för unga kunder, något som vi för närvarande ser positiva effekter av i pågående forskning från vår forskargrupp.

Behov av förtydligande avseende rationalen bakom vald gräns för autoplay

Vi delar Spelinspektionens uppfattning om att s k autoplay medför högre beroenderisk. Emellertid ter det sig svårt att motivera varför just 60 omgångar utgör en rimlig gräns för vilken omfattning av autoplay som kan tillåtas. Förslaget till föreskrift i denna del skulle stärkas av ett tydligare resonemang kring valet av gräns för antalet tillåtna omgångar.

Maria Björkqvist
Dekan

Birgitta Larsson
Utredare

Referenser

- Håkansson, A., Franklin, K., Dahlström, M., & Lyckberg, A. (2024). A motivational telephone intervention to risk gamblers by a state-owned gambling operator in Sweden. *Frontiers in Psychiatry*, 15, 1343733. doi: 10.3389/fpsyt.2024.1343733.
- Håkansson, A., Mårdhed, E., & Zaar, M. (2017). Who seeks treatment when medicine opens the door to pathological gambling patients – psychiatric comorbidity and heavy predominance of online gambling. *Frontiers in Psychiatry* 8, 255. doi: 10.3389/fpsyt.2017.00255.
- Jonsson, J., Hodgins, D.C., Munck, I., & Carlbring, P. (2020). Reaching out to big losers leads to sustained reductions in gambling over 1 year: a randomized controlled trial of brief motivational contact. *Addiction*, 115, 1522-31. doi: 10.1111/add.14982.
- Marionneau, V., Luoma, E. Turowski, T., & Hayer, T. (2025). Limit-setting in online gambling: a comparative policy review of European approaches. *Harm Reduction Journal*, 22, 15. doi: 10.1186/s12954-024-01150-3
- Miles, M., Rothschild, J., Åkesson, G., & Håkansson, A. (2023). Nationwide, multioperator self-exclusion and psychiatric comorbidity in patients with gambling disorder: a retrospective chart review study from a regional treatment unit. *Journal of Addiction*, 2023, 5532259. doi: 10.1155/2023/5532259.

JURIDISKA FAKULTETEN

YTTRANDE

Diarienummer V 2026/2093

Datum 2026-08-20

Adressat

Rector vid Lunds universitet

Juridiska fakultetsstyrelsen
Henrik Wenander, professor

Remiss: Förslag till föreskrift om Spelinspektionens föreskrifter och allmänna råd om spelansvar

21Si540

Juridiska fakultetsstyrelsen, som beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande. Yttrandet har utarbetats av professor Henrik Wenander.

Fakultetsstyrelsen har inget att invända mot förslaget.

Enligt delegation

Henrik Wenander

JURIDISKA FAKULTETEN

YTTRANDE

Diarienummer V 2026/2093

Datum 2026-08-20

Adressat

Rector vid Lunds universitet

Juridiska fakultetsstyrelsen
Henrik Wenander, professor

Remiss: Förslag till föreskrift om Spelinspektionens föreskrifter och allmänna råd om spelansvar

21Si540

Juridiska fakultetsstyrelsen, som beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande. Yttrandet har utarbetats av professor Henrik Wenander.

Fakultetsstyrelsen har inget att invända mot förslaget.

Enligt delegation

Henrik Wenander

LUNDS
UNIVERSITET

BESLUT

Diarienummer V 2026/2093

Datum 2026-08-27

Adressat

Spelinspektionen

Rector

Yttrande över remiss av förslag till föreskrifter om spelansvar

Ert diarienummer: 21Si540

Lunds universitet har fått möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss. Då betänkandet bedöms vara en expertremiss och expertisen finns inom flera verksamheter har universitetet valt att bifoga de yttranden som inkommit från fakulteterna i sin helhet.

Beslut

Beslut att avge de bilagda yttrandena från Medicinska fakulteten och Juridiska fakulteten har fattats av undertecknad rektor i närvaro av förvaltningschef Susanne Kristensson efter hörande av representant för Lunds universitets studentkårer och efter föredragning av administratör Anton Jönsson, Universitetsledningens stab.

Erik Renström

Dokumentet är signerat digitalt, se slutet av dokumentet.

Dekan

Remissvar från Medicinska fakulteten, Lunds universitet, på Spelinspektionens remitterade förslag till föreskrift om spelansvar

Medicinska fakulteten, Lunds universitet har beretts möjlighet att inkomma med remissvar på Spelinspektionens remitterade förslag till ny föreskrift om spelansvar på den svenska spelmarknaden (diarienummer 21Si540). Huvudförfattare till remissvaret nedan är Anders Håkansson, som är professor i beroendemedicin med särskild inriktning på spelberoende, vid Medicinska fakulteten. Anders Håkansson är därtill också överläkare och medicinskt ansvarig för Spelberoendemottagningen i Region Skåne, en klinisk verksamhet inom beroendesjukvården i Skåne där personer med problematiskt spel om pengar behandlas.

Vi vill inleda med att betona att vi ser mycket positivt på att betydelsen av spelansvar lyfts fram, och på att spelansvar genom förslaget till föreskrift också förtydligas. För en kliniskt och samhällsvetenskapligt förankrad forskningsmiljö, där vår spelberoendeforskning vid Lunds universitet bedrivs, är det mycket välkommet att förslaget lyfter fram spelbolags ansvar och skyldigheter att monitorera och intervensera när en kund uppvisar tecken på ett problematiskt spelandet. Grundintentionerna i förslaget är också i linje med flera forskningsstudier från vår forskargrupp där vi ser tydliga och betydelsefulla effekter av interventioner där ett spelbolag t ex arbetar med tydliga verktyg för gränssättning eller med metoder där spelbolaget aktivt kontakter spelaren med motiverande samtalsinterventioner syftande till att hjälpa individen att begränsa eller avsluta sitt spelande.

Bland annat gäller detta den forskning vi har gjort på effekterna av Svenska Spels omsorgssamtal (Håkansson m fl, 2024), och som är i linje med tidigare forskning på motsvarande metod hos Norsk Tipping (Jonsson m fl, 2020). Vi vill i det här sammanhanget betona att dessa studier visar att en sådan direktkontakt, där ett spelbolag via telefon genomför ett strukturerat samtal med personer som uppvisar tecken på spelproblem, har positiva effekter och utgör ett viktigt exempel på den typ av spelansvarsåtgärder som det här förslaget till föreskrift med fördel kan leda fram till.

Vi delar också Spelinspektionens oro för den acceleration av beroendemekanismer som det ökande nätbaserade spelandet innebär. Vi delar också Spelinspektionen grundläggande inställning om att frånvaron av spelansvar och konsumentskydd på den samtidigt närvarande illegala (olicensierade) spelmarknaden inte utgör grund för att ha låga krav på spelansvar och konsumentskydd på den legala (licensierade) marknaden. Vår bild är att det är både möjligt och önskvärt att kravställa och följa upp ett gott spelansvar på den lagliga marknaden och att samtidigt arbeta för att minska tillgängligheten till den olagliga marknaden.

Däremot identifierar vi ett flertal punkter där vi menar att förslaget till ny föreskrift bör revideras och förbättras, och som berörs vidare nedan.

Behov av skarpare formuleringar för ett stärkt skydd för unga spelare

Det är förvisso välkommet att förslaget betonar att ung ålder ska beaktas särskilt i spelbolagens spelansvarsarbete, men det behövs avsevärt tydligare och skarpare skrivningar om vad det förstärkta skyddet för unga spelarna ska innebära. I dag innehåller förslaget till föreskrift vagare skrivningar som att "hänsyn ska tas" och liknande formuleringar. Vi föreslår en betydande skärpning av krav och mätbarhet i fråga om hur ett spelbolag ska förväntas agera gentemot de yngsta spelarna, inklusive konkret vägledning kring vilka indikatorer som ska användas i bedömningen av ungas spelande och vilka åtgärder som ska vidtas.

Här vill vi också särskilt framhålla forskning som visar att gränssättning med lägre gränser för unga spelare är effektiv. Data från ett pågående avhandlingsarbete visar att ett aktivt arbete med låga gränser för unga spelare hos Svenska Spel är effektivt och reducerar spelandet hos unga kunder. Kliniska erfarenheter och pågående forskning i vår kontext ger stöd för att i föreskriften ställa betydligt tydligare krav på spelbolags spelansvarsarbete gentemot unga kunder än att detta bara utgör en faktor att väga in i bedömningen av en kunds spelande.

Krav på spelansvar bör beakta skillnader i beroenderisk mellan olika spelformer

En övergripande och viktig synpunkt är att förslaget i sin nuvarande form missar möjligheten att låta regelverket skilja sig mellan spelformer med avsevärt olika risk för beroende. Nätcasino dominerar kraftigt i populationer av vårdsökande patienter med spelberoende, medan långsammare spelformer, inte minst nummerspel och lotterier, spelar en mycket liten roll i den kliniska bilden hos patienter som söker vård för spelberoende. Detta intryck förblir tydligt över tid i de sammanhang där vi möter personer med spelberoende (Håkansson m fl, 2017; Miles m fl, 2023).

I det nuvarande förslaget adresseras onlinespel i grupp med hänvisning till 5-8 kap spellagen, och förslaget uppfattas som att det nätbaserade formatet i sig skulle föranleda ett starkare krav på spelansvar oberoende av vilken spelform det rör sig om. Det är förvisso korrekt att spel om pengar på nätet medför ökade risker jämfört med motsvarande speltyp i ett fysiskt format, men eftersom skillnaderna i beroendepotential är så stora mellan t ex nätcasino och långsammare eller mindre repetitiva spelformer, så är det olyckligt om inte inskräpningen av krav på spelansvar också beaktar spelformer, inte enbart huruvida spelandet sker online eller ej. Här menar vi att det finns skäl att överväga ett tydligare krav på spelansvar för framför allt nätcasino.

Behov av förstärkt tydlighet avseende bedömningen av spelmönster

I 2 kap 2 § framgår att bedömningen av en persons spelande ska ske genom en sammanvägning av en mängd olika faktorer. Att bedömningen vilar på flera olika variabler behöver i sig inte vara problematiskt, men de faktorer som ska sammanvägas är sedan inbördes av mycket olika karaktär och avser både mycket konkreta och mätbara variabler och sådana som är betydligt mer subjektiva. En tydlig förbättring kan vara att i högre grad eftersträva mätbarhet och tydligare definitioner av det som utgöra grund för bedömningen av spelbeteendet, så att de faktorer som bedöms också går att kvantifiera och följa upp. Även om det kan tänkas att sådana definitioner växer fram genom fortlöpande rättspraxis, så är det av avgörande betydelse att det finns en förutsägbarhet i tillämpningen och en tydlighet för de spelbolag som ska följa föreskrifterna.

Behov av förtydligande och skärpta skrivningar avseende psykisk hälsa

Vi ser också behov av att kommentera de skrivningar som finns i förslaget kring om spelaren uttrycker suicidtankar. Det är självklart behjärtansvärt att denna synnerligen allvarliga konsekvens av ett problematiskt spelande uppmärksammas även i detta sammanhang. För oss som representerar en medicinskt förankrad spelberoendeforskning och en klinisk forskningsmiljö, där vi har publicerat några av de första större artiklar som påvisar den ökade suicidrisken vid spelberoende, så ser vi alltid positivt på att frågan får uppmärksamhet.

Däremot finns det anledning att frågan om suicidtankar både formuleras på ett annat sätt och leder till ett starkare skydd. Bedömningen av suicidtankar är svår att göra och det saknas stöd i litteratur och i klinisk praxis för att just sex månader är en lämplig tidsperiod för att komma tillbaka till spel. Kraven på tillgänglighetsbegränsning skulle snarare behöva skärpas och förtydligas, hellre än att för just suicidtankar sätta upp en tidsgräns på just sex månader.

En person som har suicidtankar orsakade av spelberoende och överskuldssättning bör ju inte spela om pengar efter sex månader heller. En tidsgräns på sex månader riskerar att vara missledande och kan se ut som att det finns vetenskaplig rational för att därefter tillåta tillträde till spel igen, vilket det inte finns.

Detta ska inte uppfattas som att suicidtankar i sammanhanget inte är viktiga att beakta, men ska förstås som att formuleringarna kring psykisk ohälsa och suicidalitet snarare ska tolkas av spelbolag i en restriktiv och försiktig riktning där insatserna för att tillgänglighetsbegränsa spel snarare blir mer omfattande, och inte att de riskerar att avslutas efter en arbiträrt vald period på sex månader. Om Spelinspektionen önskar en ytterligare dialog kring hur vägledning kan utformas i fråga om psykisk hälsa och suicidtankar hos spelbolags kunder, så ser vår forskningsmiljö, där det finns omfattande erfarenhet av att möta personer med spelberoende och svåra psykiska besvär, positivt på en dialog kring detta.

På samma tema så saknar vi formuleringar om psykisk hälsa i den del av föreskriften som avser utbildning till spelbolagens personal. I 4 kap om utbildning framgår ingenting om utbildning kring psykisk hälsa eller suicid. Med tanke på att detta är variabler som tydligt adresseras i 2 kap såsom faktorer att beakta i bedömningen av en kunds spelbeteende, så torde det vara av stor betydelse att dessa ämnesområden också inkluderas i den föreslagna utbildningen, och att detta som beskrivet ovan snarare inskräper en mer restriktiv hållning gentemot spelande hos kunder med tecken på psykisk ohälsa. Det är av stor betydelse att kunskapen om kopplingen mellan spelberoende och suicid också adresseras i den utbildningen.

Ökande forskningsstöd för gränssättning som betydelsefull spelansvarsåtgärd

I 9 kap anges att en licenshavare inte får ange förslag på insättnings- eller förlustgränser. Förslaget till föreskrift möjliggör alltså inte för spelbolaget att själv ge förslag på gränser.

Det förefaller vara så att förslaget utgår från att förslag på gränser från spelbolagets sida alltid skulle ha till syfte att öka kundens spelande och leda till ett försvagat konsumentskydd, snarare än motsatsen. Förslaget missar därmed chansen att ge möjlighet åt ett spelbolag som vill bedriva aktivt spelansvar att arbeta med aktiv gränssättning för att hjälpa kunder att reducera sitt spelande och förebygga spelproblem, något som det finns vetenskapligt stöd för (Marionneau m fl, 2025). Det är vår bedömning att utövandet av spelansvar tydligt kan förbättras genom ett strukturerat och ansvarstagande arbete med gränser som har till syfte att spelandet ska vara mindre omfattande (och inte motsatsen), som en del av ett strukturerat och medvetet spelansvarsarbete. Framför allt vill vi återigen framhålla betydelsen av att spelbolag kan sätta medvetet låga gränser i ett stärkt spelarskydd för unga kunder, något som vi för närvarande ser positiva effekter av i pågående forskning från vår forskargrupp.

Behov av förtydligande avseende rationalen bakom vald gräns för autoplay

Vi delar Spelinspektionens uppfattning om att s k autoplay medför högre beroenderisk. Emellertid ter det sig svårt att motivera varför just 60 omgångar utgör en rimlig gräns för vilken omfattning av autoplay som kan tillåtas. Förslaget till föreskrift i denna del skulle stärkas av ett tydligare resonemang kring valet av gräns för antalet tillåtna omgångar.

Maria Björkqvist
Dekan

Birgitta Larsson
Utredare

Referenser

- Håkansson, A., Franklin, K., Dahlström, M., & Lyckberg, A. (2024). A motivational telephone intervention to risk gamblers by a state-owned gambling operator in Sweden. *Frontiers in Psychiatry*, 15, 1343733. doi: 10.3389/fpsyt.2024.1343733.
- Håkansson, A., Mårdhed, E., & Zaar, M. (2017). Who seeks treatment when medicine opens the door to pathological gambling patients – psychiatric comorbidity and heavy predominance of online gambling. *Frontiers in Psychiatry* 8, 255. doi: 10.3389/fpsyt.2017.00255.
- Jonsson, J., Hodgins, D.C., Munck, I., & Carlbring, P. (2020). Reaching out to big losers leads to sustained reductions in gambling over 1 year: a randomized controlled trial of brief motivational contact. *Addiction*, 115, 1522-31. doi: 10.1111/add.14982.
- Marionneau, V., Luoma, E. Turowski, T., & Hayer, T. (2025). Limit-setting in online gambling: a comparative policy review of European approaches. *Harm Reduction Journal*, 22, 15. doi: 10.1186/s12954-024-01150-3
- Miles, M., Rothschild, J., Åkesson, G., & Håkansson, A. (2023). Nationwide, multioperator self-exclusion and psychiatric comorbidity in patients with gambling disorder: a retrospective chart review study from a regional treatment unit. *Journal of Addiction*, 2023, 5532259. doi: 10.1155/2023/5532259.